

Aan het raadslid Van Telgen (GroenLinks)
i.a.a. de leden van de raad en de commissieleden

Datum
30 januari 2025

Uw kenmerk

Uw brief van
12 december 2024

Ons kenmerk
861793

Bijlagen
geen

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen GL n.a.v. Raadsinformatiebrief Ronde van Houten

Geachte mevrouw Van Telgen

Op 12 december 2024 heeft u ons schriftelijke vragen gesteld op grond van artikel 36 van het Reglement van Orde (RvO) over de Ronde van Houten n.a.v. de Raadsinformatiebrief Ronde van Houten d.d. 18-09-2024 & Schriftelijke vragen "Ronde van Houten, de participatie vindt (waarschijnlijk) plaats op basis van verkeerde benchmarks" d.d. 27-09-2024.

Een woord vooraf. In de beantwoording van eerder gestelde vragen over de Ronde van Houten, zowel schriftelijk als mondeling tijdens de college bijpraat, is volop gesproken over het gebruik van de benchmark van Berenschot, de gebruikte cijfers en de verschillen tussen de verschillende enquête rondes. Het college ziet in dat het handiger was geweest om hier vanaf het begin duidelijkheid over te verschaffen, en heeft daarvoor dan ook excuses aangeboden. Het college tracht de zorgen en onduidelijkheden met de beantwoording van deze (en de vorige) set vragen weg te nemen.

Vraag 1: Over de referentiegemeenten blijft onbeantwoord waarom specifieke referentiegemeenten zijn gebruikt die niet op alle thema's vergelijkbaar zijn met Houten (in het Berenschotrapport worden hier al waarschuwend opmerkingen over gemaakt). Er wordt uitleg gegeven over het doel van de selectie, maar onduidelijk blijft waarom consistentie ontbreekt. Waarom is er niet per thema gekeken naar of de referentiegemeenten vergelijkbaar zijn en/of gezocht naar andere gemeenten daar waar de huidige selectie niet vergelijkbaar was?

Antwoord: Het college deelt uw mening niet dat dit onbeantwoord is gebleven. Zie het antwoord bij vraag 4 in de beantwoording op eerdere vragen van uw fractie van 27 september 2024. Hieronder volgt de beantwoording nogmaals:

In de door u genoemde benchmark uit 2022 stond een helder overzicht opgenomen van een tiental gemeenten die in algemene zin en objectief vergelijkbaar zijn met onze gemeente. Om ongewenste sturing vooraf te voorkomen werd er daarom voor gekozen deze te gebruiken. De tien referentiegemeenten zijn in algemene zin vergelijkbaar (sociale structuur, omvang, aantal inwoners). De opzet was om te laten zien dat gemeenten desondanks in de praktijk heel eigen keuzen maken. Bij

elk thema is een greep uit de beschikbare tien gemeenten gedaan om – zonder oordeel – die verschillen te laten zien. Hierbij is naast de gemeente Houten steeds een gemeente gekozen die van alle 10 gemeenten:

- Dicht bij de gemiddelde uitgaven per inwoner zat. Het gemiddelde van alle referentiegemeenten.
- De hoogste uitgaven per inwoner had.
- De laagste uitgaven per inwoner had.

Er is inderdaad niet voor elk thema gekozen voor dezelfde twee of drie referentiegemeenten. Voor sommige thema's was er relatief weinig verschil tussen de uitgaven van referentiegemeenten. Als voor ieder thema dezelfde twee of drie referentiegemeenten gehanteerd waren, zouden de uitgaven per inwoner te dicht bij elkaar liggen en niet zorgen voor een uiteenlopend spectrum. Dit spectrum is belangrijk omdat het laat zien dat het mogelijk is om verschillende beleidskeuzes te maken per thema. En soms was Houten de gemeente die het meest of het minst uitgaf. Voor alle thema's is zo goed mogelijk, met inachtneming van leesbaarheid en toegankelijkheid, weergegeven wat voor dat bedrag wordt gerealiseerd/aangeboden. Bij de straatinterviews is steeds expliciet uitgelegd wat de bedoeling was en waar de informatie vandaan kwam.

Vraag 2: Hoe is het ontbreken van consistentie in referentiegemeenten van invloed op de betrouwbaarheid van de conclusies?

Antwoord: Er is naar het inzicht van het college geen sprake van ontbrekende consistentie. Houten is per thema consequent vergeleken met een groep referentiegemeenten die in algemene zin (sociale structuur, omvang, aantal inwoners) vergelijkbaar zijn. Per thema zijn, binnen deze groep aan referentiegemeenten, bewust andere gemeenten gekozen vanwege het belang om een spectrum aan beleidskeuzes en bijbehorende uitgaven te tonen (zie antwoord bij vraag 1). Ook dit is consequent gedaan waardoor de uitkomsten betrouwbaar zijn. Consistentere referentiegemeenten zoals door u bedoeld, hadden niet geleid tot volledig inzicht in het spectrum per thema en waren daarmee minder informatief geweest.

Vraag 3: Had het gebruik van consistentere referentiegemeenten tot andere conclusies kunnen leiden?

Antwoord: Als wel telkens exact dezelfde twee of drie referentiegemeenten (uit de groep van 10) waren gekozen had dit, voor sommige thema's, ervoor gezorgd dat er weinig verschil was tussen de uitgaven per inwoner. Daarnaast zou de meedenkende Houtenaar dan slechts beperkt inzicht krijgen in de beleidskeuzes van vergelijkbare gemeenten. Dit zou tot andere uitkomsten en conclusies kunnen leiden.

Vraag 4: In het kader van de betrouwbaarheid van de participatie is onvoldoende beantwoord in welke mate de verstrekte informatie van invloed is geweest op de uitkomsten. Er wordt gesteld dat de informatie zorgvuldig is samengesteld, maar kritiek van GroenLinks op mogelijke sturing wordt niet weerlegd. Hoe wordt voorkomen dat burgers door deze aanpak hun input niet terugzien en daardoor het vertrouwen in het participatieproces verliezen?

Antwoord: Het college is niet van mening dat de input van burgers niet terug te zien is. De inbreng uit de verslagen in het participatielogboek is volgens het college goed herkenbaar in het Houtens Begrotingsadvies. Het college heeft geen berichten of signalen ontvangen waaruit blijkt dat burgers geen vertrouwen in het participatieproces hebben. Daarnaast wordt de koers van het begrotingsadvies nog gevalideerd door het burgerpanel in stap 4 en 5, zoals ook beschreven in de raadsinformatiebrief van december 2024 over dit onderwerp.

Vraag 5: De onderbouwing ontbreekt waarom de resultaten van stap 2 afwijken van stap 1, terwijl gesteld wordt dat de participatie-output leidend zou zijn. Dit verschil wordt verklaard

door een verfijning in stap 2, maar een onderbouwing ontbreekt. Welke (methodologische) verschillen tussen stap 1 en stap 2 leiden tot de afwijkende resultaten?

Antwoord: Het zijn uitkomsten van twee verschillende vragen, zoals toegelicht bij de beantwoording op eerdere vragen van uw fractie van 27 september 2024. Het verschil zit hem erin dat de achtergrondinformatie (uitgaven referentiegemeenten, aanbod / serviceniveau, Houtens DNA etc.) die gebruikt is in stap 2, meer gedetailleerd is in vergelijking met stap 1. In de eerdere beantwoording op eerdere vragen van uw fractie van 27 september 2024 wordt ingegaan op de gehanteerde methode en de weging van de eerste 2 stappen.

Vraag 6: In het kader van controleerbaarheid: hoe zijn de ingezette methoden met elkaar gewogen? Achtergrond van deze vraag is dat de uitwerking van de toezegging over deze uitwerking in stap 3 van de RvH was zeer summier. Hierin werd gesteld dat stap 2 was leidend voor de eindconclusie en dat stap 1 daar een inkleuring aan heeft gegeven. De conclusie voor de taakvelden Gemeente, Cultuur en Onze leefomgeving kloppen in dit licht niet.

Antwoord: Uit stap 1 kan grofweg worden geconcludeerd

- Dat Houtenaren, in primaire zin, een aantal onderwerpen benoemen waar ze denken dat de meeste mogelijkheden zijn om te bezuinigen (en dus ook waarop minder) (de vraag was: prioriteer en geef aan waar je denkt dat de meeste mogelijkheden zijn om te bezuinigen).
- Veel Houtenaren vinden het lastig om zonder context (hoeveel geld geven we er aan uit? En wat krijgen we er voor? En welke keuzes maken andere gemeenten?) om een standpunt hierover in te nemen.
- Houtenaren het zeer waarderen om mee te denken bij dit vraagstuk en graag zeer actief betrokken worden bij het vervolgesprek over de bezuinigingen.
  - o Hierbij willen ze meer context en details.
  - o Willen ze het gesprek voeren over de wettelijke taken. Dat is het grootste deel van de begroting en daar moet ook iets in te vinden zijn.
  - o Streven ze naar een combinatie van de 3 gepresenteerde oplossingsrichtingen.

In stap 2 is met meer context detail een uitvraag gedaan over de bezuinigingsbereidheid van Houtenaren (door ze per thema die vraag te stellen, niet zozeer een prioritering van de thema's onderling). Op basis van inzicht in dat specifieke thema is dus een reactie opgehaald. Hier komt uit:

- Zorg, veiligheid en sport: beperkte bereidheid om op te bezuinigen.
- Leefomgeving, gemeente en kunst en cultuur: een (relatief) grote bereidheid om te bezuinigen.

Wat betekent (in het overkoepelend advies op de laatste pagina van het begrotingsadvies vertaald naar): kijken naar de noodzakelijkheid van bepaalde diensten, onderzoeken bijdrage van gebruiker(s), slimme samenwerking andere partijen. In het overkoepelende advies is ook opgenomen dat de 'basis' onder de voorzieningen moet worden behouden.

De informatie uit stap 2 is op basis van de gedetailleerdere uitvraag en specifiekere beantwoording als basis genomen voor de inhoudelijke richting in het advies per onderwerp. De uitkomsten uit stap 1 maken onderdeel van de context en nuance hierbij. Ze zijn (net als de andere opbrengsten) gebruikt bij:

- Het formuleren van de randvoorwaarden per thema.
- Het samenvattend advies (behoud de basis) + genuanceerde richting als het gaat om 'maatregelen' per thema.

Inmiddels is het Houtens Begrotingsadvies in samenwerking met de kopgroep verfijnd door een uitwerking van de maatregelen en adviezen van de kopgroep op de thema's Zorg, Kunst en Cultuur,

Sport en Onze leefomgeving. Het Houtens Begrotingsadvies is met de Raadsinformatiebrief aanbidding Houtens Begrotingsadvies (Ronde van Houten) gedeeld met de raad.

Vraag 7: Wat is de huidige stand van zaken van stap 4 van de RvH?

Antwoord: De raad is met de Raadsinformatiebrief aanbidding Houtens Begrotingsadvies (Ronde van Houten) geïnformeerd over de huidige stand van zaken.

Vraag 8: Kan het college de raad bijpraten, m.n. over de status van het proces, de knopen die nog moeten worden doorgehakt en of het proces binnen de gestelde tijd doorlopen gaat worden?

Antwoord: Zie het antwoord op vraag 9. Er komt begin dit jaar een raadsinformatiebrief waarin het verdere proces zal worden toegelicht.

Vraag 9: Hoe wordt de raad betrokken bij het vervolgproces?

Antwoord: Zoals gesteld in de Raadsinformatiebrief aanbidding Houtens Begrotingsadvies (Ronde van Houten) ontvangt de raad in het begin van dit jaar de volgende raadsinformatiebrief. Daarin informeren wij u over de gedetailleerde planning tot aan de zomer, waarin de afstemming met en benodigde betrokkenheid van de stakeholders opgenomen is. Aan de hand hiervan maken we graag afspraken met u over de door u gewenste inbreng, zodat er voldoende tijd is voor betrokkenheid, discussie en beraadslagingen. In deze raadsinformatiebrief informeren we u dus concreet over de aanpak en de uitgangspunten/kaders voor dit proces.

Vraag 10: Als bezuinigingen het maatschappelijke middenveld betreft is het belangrijk om hen goed te betrekken, zij voeren ten slotte doelen van de gemeente uit en/of ondersteunen deze. Achtergrond bij deze vraag is dat in de bijpraatavond over de RvH d.d. 08-10-2024 is door meerdere partijen aangedrongen op dat de gemeente zelf inhoudelijke keuzes maakt wat wel en niet meer te doen na 2026, en om niet het maatschappelijke middenveld financieel te korten waarna zij zelf moeten bepalen wat niet meer uitgevoerd wordt. Heeft het college inmiddels een inhoudelijke keuze gemaakt welke dingen zij niet meer wenst te doen en in beeld gebracht welke maatschappelijke gevolgen dit zal hebben?

Antwoord: Zie Raadsinformatiebrief aanbidding Houtens Begrotingsadvies (Ronde van Houten). Er wordt gestuurd op richtinggevende besluitvorming door het college in april, de inhoudelijke keuze is dus nog niet gemaakt. Wel voeren wij gesprekken met partners uit o.a. het maatschappelijk middenveld. Dit zodat we de effecten van maatregelen in kaart kunnen brengen.

Vraag 11: In voorgaande bezuinigingsoperaties was het gebruikelijk dat de gemeente samen met de (de doelen van de gemeente uitvoerende) partijen in het maatschappelijk middenveld het gesprek aanging. Echter is vanuit het maatschappelijk middenveld onvrede geuit over het proces: door alleen de mening van inwoners individueel te vragen en slechts beperkt in overleg te treden over de gevolgen voor de uitvoerende organisaties op wie dit direct effect heeft, waardoor er mogelijk een informatieachterstand en onbegrip ontstaat. Wordt deze onvrede meegenomen in de evaluatie van de Ronde van Houten?

Antwoord: Ja, dit zal meegenomen worden in de evaluatie van de Ronde van Houten. Op 15 mei 2024 is er wel een bijeenkomst georganiseerd voor professionele partijen, waaronder partijen uit het maatschappelijk middenveld. Daarnaast zijn er al individuele gesprekken gevoerd met verschillende partijen. Zie ook het antwoord op vraag 10 en 12.

Vraag 12: Is het college voornemens dit gesprek nog aan te gaan teneinde het draagvlak bij de uitvoerders te krijgen?

Antwoord: Zie het antwoord op vraag 10 en “Raadsinformatiebrief aanbidding Houtens Begrotingsadvies (Ronde van Houten)”. Er worden gesprekken met partners uit o.a. het maatschappelijk middenveld gevoerd.

Vraag 13: Voor het participatieproces voor de RvH heeft het college op twee gedachten geleund: inwoners zijn via verschillende (vaak niet goed met elkaar vergelijkbare) participatiemethoden als medebeslisser bevroegd, terwijl uiteindelijk het college een afweging maakt en de participanten dus geen meebeslisser maar adviserend zijn. Verwacht het college dat inwoners dit helder hebben? Zo niet, op welke manier is het college van plan om met terugwerkende kracht de verwachtingen van de inwoners die geparticipeerd hiermee in lijn te brengen?

Antwoord: Er is tijdens de verschillende stappen consequent gecommuniceerd dat de gemeenteraad de uiteindelijke beslissingen neemt. En dat inwoners, verenigingen etc. ‘adviseren’, vandaar ook de naam ‘Het Houtens Begrotingsadvies’. Zowel in artikelen in de krant, vragenlijsten, straatgesprekken of bijeenkomsten van de kopgroep en professionele partijen. Het college heeft dan ook geen berichten of signalen gehad dat bij inwoners die hebben deelgenomen aan de verschillende participatiemomenten in het proces verkeerde verwachtingen leven.

Vraag 14: Hoe gaat het college in stap 4 van de RvH om met de gemaakte omissies op zo’n manier dat de input van inwoners nog goed meegenomen kan worden?

Antwoord: Het college deelt uw mening niet dat er omissies zijn gemaakt. Het college gaat het Houtens Begrotingsadvies, net als de ambtelijke adviezen, meenemen in haar afweging bij het voorstel wat zij uiteindelijk aan de raad gaat doen. In de Raadsinformatiebrief aanbidding Houtens Begrotingsadvies (Ronde van Houten) leest u dat een aantal van de maatregelen uit het Houtens Begrotingsadvies ter check worden voorgelegd aan het burgerpanel. De uitkomsten hiervan worden benut om het begrotingsadvies bij te werken en te verfijnen. Zo werkt het proces als een trechter waarbij we van grof naar fijn werken, zoals ook toegelicht bij vraag 14 van de eerdere vragen van uw fractie van 27 september 2024. Het college is voornemens om deze uitkomsten ook mee te nemen in haar afweging.

Vraag 15: Hoe wordt aan inwoners (m.n. die hebben meegedacht met de RvH) een terugkoppeling gegeven over wat er is gedaan met de ontvangen input en de afwegingen die in stap 4 en 5 van de RvH?

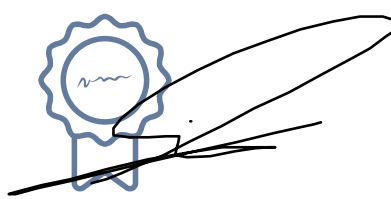
Antwoord: Het Houtens Begrotingsadvies vormt de input vanuit de inwoners. Wanneer het college de raad een voorstel doet, zal zij de voorgestelde maatregelen onderbouwen. In deze onderbouwing zal ook staan welke afwegingen ten grondslag liggen aan het al dan niet opnemen van een maatregel afkomstig uit het Houtens Begrotingsadvies. Dit zal met de participanten via de gebruikelijke kanalen worden gedeeld.

Een afschrift van deze brief wordt aan de leden van de gemeenteraad verzonden.
Als u nog vragen hebt kunt u contact opnemen met Luuk Nagtegaal via telefoonnummer (030) 63 92 611.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders
de secretaris,

de burgemeester,

R. van Netten

G.P. Isabella